

L. XXXIV.

Štev. 9.
1931

SLOVENSKI

ČEBELAR

**GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO**

Vsebina:

Med in njegov pomen in poraba v moderni dobi	129	Opazovalne postaje	138
Čebelni vosek in gospodarska kriza	131	Ena čebelarska za prvi april	140
Nekaj o satnikih v A.-Ž. panjih in o matični rešetki	132	Društvene vesti	142
Opazuj	134	Vesti iz podružnic	142
Mesečna navodila	135	Drobiz	142
		Listnica uredništva	144

Mala borza za med, vosek in čebele.*

Prodajam 10 močnih A.-Ž. panjev čebel. Cena po dogovoru.

Ivan Zamuda, kolar, Osluševci, p. Vel. Nedelja.

* Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov. Ponudba sme obsegati samo naslov, predmet in ceno. Brezplačna je samo prva ponudba.

Objava vodstva blagovnega oddelka.

Prosimo vse čebelarje, naj podpirajo naše društvo z nakupom prvovrstnih čebelarskih potrebščin in **zajamčeno pristnih satnic**, ki jih dobé po konkurenčnih cenah le pri Blagovnem oddelku v Ljubljani, Vošnjakova ulica 4, odnosno pri njegovih podružnicah v **Mariboru** (pri čebelarski podružnici za Maribor in okolico) v poslovnih prostorih ondotne podružnice Kmetijske družbe na Meljski cesti št. 12, ter v **Celju** v skladišču družbe in v Dolnji Lendavi pri ondotne čebelarski podružnici. V zalogi imamo nove društvene kozarce za med št. 99 do 102 cenika, za $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ in 1 kg medu.

Čebelarji, vedno pomnite, da je Blagovni oddelek Čebelarskega društva last vseh društvenih članov! **Zatorej svoji k svojim!**

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar v društvenih zadevah je naslavljati na „Čebelarstvo društvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarke potrebščine: Blagovni oddelek „Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani“, Vošnjakova ulica 4

*V Ljubljani, dne 1. septembra 1931. / Številka 9.
Letnik XXXIV.*

Med in njegov pomen in poraba v moderni dobi.

Iv. Šega — Jesenice.

se povsod kriza! Kriza v lesni industriji, kriza v vinski trgovini, kriza pri izvozu pšenice in seveda — kriza na trgu z medom. To je dandanes geslo naših pridobitnih slojev.

Naše čebelarstvo, ki se je v zadnjih desetih letih tako lepo pričelo razvijati, je tudi v razmahu popustilo. Če vprašamo, kje tiči vzrok, takoj povedo naši najboljši čebelarji: kaj bomo čebelarili, ko ne dobimo niti za resnične izdatke, kaj še, da bi imeli od truda vsaj malo dobička. Med, glavni naš pridelek, nima niti polovične one cene, ki bi jo moral imeti, vosek istako ne, a za izvoz živih čebel so meje skoraj vseh držav zaprte, čeprav je naša čebela svetovnega slovesa in jo povsod uvažujejo zaradi njene krotkosti, pridnosti in rodovitnosti. In naši zakonodajni kovači se kar nočejo zasukati, da bi nam skovali primeren čebelarski zakon.

Kljub tej vsestranski krizi ne smemo obupati. Naš samozavestni narod veli v svoji modrosti: »Pomačaj si sam in Bog ti pomore«. In to reklo nam bodi geslo!

V nekako enaki krizi so tudi češki čebelarji. A tudi ti ne obupavajo. O tem nas najbolje poučuje obširno poročilo, ki ga je podal tajnik Osrednjega čebelarskega društva Ant. Holeček na letošnji glavni skupščini tega društva v Pragi dne 22. marca t. l.¹ Le nekaj zgledov. Cena medu na Češkem je 19—20 Kč za kg, vosku pa 30 Kč; na Moravskem je notiral v decembru 1930 na debelo 7—11 Kč kg, na drobno 9·50—18 Kč. Vosek je imel ceno 25 do 34 Kč v nadrobni prodaji, na debelo pa 20—25 Kč. (Poljaki — posnemam po čeb. listu »Pszczelarz Polski« št. 12/30 — ponujajo med povprečno po ceni za kg 2·50—2·80 zl., a v Lodzu je cena 3—3·50 zl.) Vzrok tiči baš v takih razmerah kakor pri nas, kajti vsa Češka ima 52.386 čebelarjev, organiziranih je pa le 42·6%, t. j. 22.500, neorganiziranih pa 29.886 ali 57·4%. Cene se zaradi te needinosti menjavajo kakor v kaleideskopu, pravi poročilo.

Da se tej krizi zastavi čim uspešneje pot, je v letošnjem češkoslovaškem proračunu kredit 56.664 Kč samo za reklamo, ki jo hočejo izvesti z geslom »zainteresi-

¹ Glej podrobno poročilo v drugi številki 1931 »Česky včelař«.

rajmo najširše narodne mase za korist medu in njegovo porabo«.

Že v preteklem letu je pričelo Osrednje čebelarско društvo v Praži s prirejanjem tako zvanih »medenih tečajev«, ki trajajo 3—4 dneve. Tu se uče mladenke vseh slojev pripravljati oziroma peči različno medeno pecivo. Na koncu tečaja je vselej tudi razstava za najširše sloje.

Tudi razne medene pijače: medico, medeno pivo, medeno limonado, medeni kis in razne likerje pripravljajo v teh tečajih.

Vsi ti tečaji so dosegli neprecenljiv uspeh. Vsak ima vedno več udeleženk. Tako n. pr. se je tečaja v Pacovem udeležilo 66 kursistovk, drugje pa 20 do 54. Priredili so v zimskih mesecih približno 10 tečajev, ki jih je vodila jako vneta propagatorica, učiteljica Emilie Netukova. Na Moravskem so imeli 15 tečajev, ki sta jih vodili učiteljica M. Jiříčková in njena asistentka Suchánková. Vsi ti tečaji so bili prirejeni pod geslom: »Med, jehó vyznam a zužitkovani v dobe moderni.« To bi se po naše reklo: »Med, njegov pomen in uživanje v moderni dobi.« Učiteljica E. Netukova je tudi spisala izbornó knjižo z gorenjim naslovom. V njej nam podaja na 100 straneh vse, kar je treba znati o vsestranski porabi medu. Cena je prav nizka, 7-80 Kč. Knjiža se dóbi pri čebelarški centrali v Praži ali Brnu.¹

In mi? — Tudi pri nas bi bilo dobro, da bi začeli z intenzivno reklamo in propagando za med med najširšimi sloji. Vsako leto se vrši mnogo gospodinjskih tečajev. Bi li ne mogli ti tečaji porabiti nekaj dni za med? Po naših planinskih kočah skoraj nikjer ni v seznamu jedil tudi medu, a nemške kočé nudijo povsod »Honig und Butter«. Obredimo vse restavracije širom naše države, nikjer ni jedilnega lista, kjer bi lahko čital: najfinejši cvetlični med, pač pa lahko čitamo imena najraznovrstnejših sirov in marmelad.

Pred dvema letoma smo dóbili neke vrste pokalice »Chabesso«, ki so se bli-

¹ Dobro bi bilo, da bi to knjižo prevedli in založili tudi mi.

skoma razširile med ljudstvom in se mu jako priljubile. Menda vsebujejo nekaj »ekstrakt« mleka. Ali bi ne bilo mogoče namesto tega mlečnega produkta vzeti med? Naše osrednje društvo naj bi takoj vzelo patent na tako pijačo. Uspeh bo gotov.

Koliko dobrega lahko store vsi sportni klubi svojim člaňom, ko bi vedno in povsod priporočali: Če ste trudni, použijte kozarec mleka, v njem pa raztopite žlico medu. To geslo bi morale imeti vse sportne dvorane vidno nabito v svojih dvoranah. Tudi našemu »Sokolu« bi slično opozorilo ne škodovalo!

Našim mladim mamicam pa prav toпло priporočam, naj dajo malčkom namesto vseh mogočih »... tinov«, raje dobro prekuhano mleko, v njem pa žličko pristnega cvetličnega medu. V najkrajšem času bodo malčki rdečelični in okrogli, da bodo mamice kar gledale.

Vsem našim duševnim delavcem, ki češče tožijo o utrujenosti, in vsem onim bežeznikom, ki jim srce dela težave, priporočam namesto nikotina in raznih srčnih kapljic med, med in zopet med.

Ko smo se v letih 1914—1918 prav po vseh paragrafih topli, morili, streljali in klali, smo lahko čitali, s kako lahkoto so prenašali angleški in ameriški vojaki, deloma tudi že nemški razne vojne napore. Zlasti niso čutili utrujenosti po dolgih marših. In vzrok? Vsak dan so dobivali primerno količino sladkorja, oziroma medu. Ali bi ne moglo opozoriti naše osrednje društvo s primerno vlogo vojaških intendanc v Ljubljani, Mariboru in Celju o dobroti medu?

Na lanskem občnem zboru osrednjega čebelarškega društva v Celju mi je pravil čebelar tam iz Bloškega kota, kaj je napravil s precejšnjo množino medu, ki ga ni mogel po primerni ceni prodati: Med je izpremenil v alkohol in sedaj bo alkohol prodajal prav lahko »za med«. Pač bolje, da ljudje pijo, če že morajo piti, dobro domačo žganico kakor pa špirit in vodo.

Čebelni vosek in gospodarska kriza.

P. Močnik — Prevalje.

Gospodarska kriza pritiška tudi na čebelarje. Prisiljeni smo, da razmotrivamo, kako naj jo omilimo, kako spravimo blago čimbolje v denar. Da zadenemo pravilno in da tudi pravilno razmere presojava, moramo poznati gospodarske prilike. Nekaj pogleda v te nam nudijo statistični podatki o izvozu in uvozu pridelkov čebelarstva. Naš čebelar je vaje, da prodaja le med, točen, cejen, pretisnjen ali v satju, za druge dohodke iz čebelarstva se dosti ne briga. Le inteligentnejši in boljši čebelarji se zanimajo tudi za prodajo voska, matic in živih čebel. Čebelar pa, ki hoče uravnati svoj račun, mora misliti tudi še vsaj na pridelek voska in kako naj ga vnovči.

V naši državi je čebelarstvo jako razširjeno. Pridelek medu in voska je gotovo prav obilen. Dr. Konjev ceni pridelek medu na 15 milijonov kg, voska pa blizu 1 milijon kg. To bo pretirano, gotovo pa je, da pridelamo le dovolj medu, ki zaradi tega ne gre v denar, ampak ne tudi voska. Saj vendar pretežna večina čebelarjev čebelari v navadnih panjih, mora torej pridelek voska biti zadovoljiv. Pa ni tako! Oglejmo si, kaj pravi statistika o izvozu in uvozu iz let 1926—1930.

Leto	Izvoz voska		Uvoz voska	
	kg	v vrednosti Din	kg	v vrednosti Din
1926	3572	107.347	34.128	1.075.020
1927	4887	153.650	44.371	1.720.870
1928	831	40.150	36.969	1.493.630
1929	1110	42.548	37.637	1.373.265
1930	837	33.296	55.499	1.516.089
Skupno	11.237	376.991	208.604	7.178.874

Iz teh številok povzemamo: 1. Pridelek voska ne zadostuje potrebam domačega trga, zato ga mora uvažati. Letno smo ga uvozili povprečno 41.720 kg

v vrednosti 1.435.774 Din, torej štirikrat toliko kot smo ga izvozili v petih letih. 2. Uvoz voska raste. Dočim smo ga l. 1920. uvozili le 34.128 kg, se je uvoz zvišal lani že na 55.499 kg. Vsako leto gre poldrugi milijon Din po nepotrebnem v inozemstvo. 3. Izvoz je malenkosten, povprečno letno 2247 kilogramov. Dočim uvoz raste, izvoz pada. L. 1926. smo izvozili še 3572 kg, l. 1927. celo 4887 kg, toda lani smo izvozili le 837 kg, napram 55.499 kg, ki smo ga uvozili. 4. Cena uvoženemu vosku pada, izvoženemu raste. Najvišjo ceno je imel l. 1928. Dočim je bil l. 1926. uvoženi za malenkost dražji napram izvoženemu, je lani padla cena uvoženemu pod ceno l. 1926. na 27 Din, cena izvoženemu pa poskočila na 39,7 Din, tako da znaša razlika 12,4 Din med uvozno in izvozno ceno, l. 1926. pa je bila ta razlika 1,4 Din.

Zanimivo je, da kupuje inozemstvo naš vosek drago, k nam ga pa pošilja znatno ceneje.

Kam pošiljamo naš vosek, oziroma odkod ga uvažamo? Ves odvišni pridelek je šel na Madžarsko in v Avstrijo, malenkost 748 kg pa v Italijo. Uvažali smo vosek v glavnem iz:

Država	1926	1927	1928	1929	1930	Skupno
Francija	11.202 kg	21.489 kg	19.604 kg	23.722 kg	21.102 kg	97.119 kg
Albanija	9.453 "	630 "	1.547 "	1.126 "	4.324 "	17.080 "
Grška	5.093 "	6.402 "	3.080 "	5.390 "	10.342 "	20.307 "
Anglija	2.465 "	6.072 "	2.734 "	125 "	5.922 "	17.318 "
Italija	2.815 "	4.527 "	2.562 "	3.582 "	3.627 "	17.113 "
Nemčija	2.285 "	3.715 "	7.442 "	3.674 "	4.513 "	21.629 "
Portugalska	—	729 "	—	—	1.613 "	2.362 "
Avstrija	79 "	150 "	—	6 "	2.840 "	2.996 "

Naši največji dobavitelji voska so torej Francija (skoraj polovico vsega), Nemčija, Grška, Anglija, Italija in Albanija. Sicer pa kupujemo vosek še v drugih državah, tako celo v Ameriki, Abesiniji, Egiptu in Angori. Zanimivo je, da je lani tudi Avstrija stopila v krog uvoznikov, dasi je baš ta država na drugem mestu kot naš kupovalec.

Enako neugodno stanje je glede izvoza in uvoza predelanega voska. To je razvidno iz sledečega pregleda.

Leto	Izvoz		Uvoz	
	kg	Din	kg	Din
1926	2562	49.885	4388	197.557
1927	1267	49.590	9233	395.654
1928	1143	57.614	7320	299.795
1929	943	47.116	5447	206.792
1930	502	23.380	5391	207.686
Skupno	6417	227.585	31.779	1.307.484

Dočim smo l. 1926. izvozili še 2562 kg voska, smo ga lani le še 502 kg. Uvoz se je zvišal od 4388 kg na 5391 kg. Predelani vosek je šel večinoma v Italijo in na Madžarsko. Uvažali smo vosek v glavnem

iz Nemčije, Anglije, Avstrije in Francije. Nemčija uvažuje od nas povprečno letno 1758 kg, torej nad četrtino povprečnega letnega uvoza. Enaka množina voska gre tudi v Anglijo.

Skupno smo izvozili v letih 1926—1930 17.654 kg v vrednosti 604.570 Din, uvozili pa 240.383 kg v vrednosti 8.486.358 Din. Pasiva znaša tedaj **222.729 kg v vrednosti 7.881.782 Din.**

Podružnice čaka še mnogo hvaležnega dela v tem pravcu, dokler ne bo naša trgovska bilanca aktivna. Ne smela biti nobena podružnica brez potrebnega orodja za kuhanje voska. To bi koristili podružnični blagajni in članom.

Nekaj o satnikih v A.-Ž. panjih in o matični rešetki.

Fr. D. Jug — Brezje.

Da morajo biti satniki v A.-Ž. panjih vsi enotne mere, sem že nešteto krat opozarjal. Niso pa čebelarji še dosedaj obračali dosti pozornosti na lično izdelavo satnikov za njih praktično porabo. Videl sem že mnogo novo izdelanih A.-Ž. panjev iz strojnih mizarn, bili so pač opremljeni z enotnimi satniki v meri, a tako surovo izdelani, da niso bili za oko nič kaj vabljivi, še manj pa za praktično porabo.

Satnike izdelujejo mizarji večinoma iz letvic, ki so rezane s strojno žago, prirezujemo in zbijamo jih pa s posebnim za to prirejenim modelom, da so do lasu po širini in višini vsi enaki. Letvic v splošnem nič ne postružijo, tudi ni potrebno. Čebele še laže lezejo po njih, ako niso do celega oglašene. Pač pa je nekaj drugega potrebno, opiliti in omiliti moramo satnikom vogle in ostre robove. Ostrine na letvicah ne ugajajo čebelam samim, pa tudi ne čebelarjevim rokam, ki jih morajo pogostoma premikati in prestavljati.

Mizarji, ki izdelujejo letvice, ne posvečajo tem nedostatkom dosti pažnje, ako tega izrecno od njih ne zahtevamo, ker pri tem premalo zaslužijo. Tega tudi ne zahtevajmo, ker bi se panj še bolj podražil. Glavna stvar je, da zbijejo satnike trdno iz letvic, ki so narezane iz dobrega, gostega mehkega lesa brez razpok, drugo pa lahko opravimo sami. Oster nož in stružnik itak morata biti v vsakem čebelnjaku; oskrbimo si še kako staro plošnato pilo, pa bomo lahko vse sami uredili.

Ko dobimo od mizarja satnike ali pa smo jih morda sami sestavili in zbili, jih še opilimo in ogladimo. Ravnajmo pa tako.

1. Najprej jim z nožem obrežemo in s pilo opilimo vse štiri vogle, to pa zaradi tega, da se nam pri devanju v panj ne zatakajo ob palice, na katere jih postavljamo.

2. Podolžnim letvicam opilimo vnanje robove toliko, da izgubijo živo ostrino. S tem dosežemo, da pri premikanju satov v panju manj tremo čebele. Če kako po nesreči ali nerodnosti malo pritisnemo s satom ob sat, ji s tem ne vzamemo življenja, nasprotno pa, ako njeno oprsje zadene ostri rob satnika, gotovo pogine.

3. Pokončnim letvicam nekoliko bolj opilimo zunanje robove, oziroma jih raje s stružcem posnamemo toliko, da so nekoliko zaokroženi, vendar ne toliko, da bi se izgubila, oziroma skazila prvotna oblika. To storimo zaradi tega, da sati pri devanju v panj raje zdrknejo med razstojišča. Tudi okence laže prislonimo v panj, ako so letvicam robovi oglašeni in se kvačice okenca vanje ne zatikajo, temveč satniki sami radi zdrsnejo med razstojišča.

Tudi satnikom, ki so že v rabi, lahko ta nedostatek odpravimo s tem, da jim ob priliki, n. pr. pozimi, ko imamo rezervno satje zunaj panja ali pa ko satje iztočimo, z nožem obrežemo vogle, nato pa naslonimo sat kar ob mizo in s stružcem na rahlo potegnemo po vnanjih robih letvic, pa je delo opravljeno. V dveh, treh letih lahko uredimo vse satje, kar ga imamo v rabi. Kolikega pomena je to, vsak čebelar spozna šele potem, ko bo to sam skusil.

Marsikateremu čebelarju bi se utegnilo malo čudno zdeti, da se spuščam v tako navidezno malenkost, ki pa ni malenkost. Če natančno opazujemo čebelno delo, spoznamo, da tudi one ne ljubijo robatih prehodov. Njih satje v panju je vse zaokroženo, celice šesterovoglate, tudi robove bi gotovo rade zaokrožile, ako bi jim bilo to mogoče. Ako opazujemo žrela, opazimo pri kakem starejšem panju, kako so njih zgornji rob v notranjosti (ako ni mizar panja zadosti opilil) z lastnimi čeljustmi ogrizle in zaokrožile, da jim je izhod lažji. To nam bodi znamenje, da ne ljubijo ostrih in tesnih prehodov, preko katerih morajo pogosto lesti. Ker jim pa ne smemo pustiti med satjem več kot 10—12 mm prostora, skrbimo, da bodo satniki vsaj brez ostrih robov.

Za razmikanje in ravnanje satja po opravljenem delu v A.-Ž. panju nam prav dobro služi r a z m i k a č, kakršnega nam kaže pričujoča slika. Če so robovi letvic oglašeni, dregnemo z razmikačem med sate in takoj zdrkne vsak na svoje mesto;

potem pa z lahkoto potisnemo okence v panj!

Tudi pri nekaterih matičnih rešetkah se kaže nedostatek, ki je uvaževanja vreden. Pri rešetkah slabejšega izvora imajo ro-

Razmikač za A.-Ž. panj.

bovi prehodov prav žive ostrine, ki čebelarom gotovo ne ugajajo, ko se morajo skozi nje plaziti. Obrabijo se jim prekmalu krila in ogoli telo ter postanejo pred časom za delo nezmožne. Pri tem si pa čebelarji sami ne moremo tako lahko pomagati, kajti prostora med matično rešetko in satniki ne smemo razširiti nad 8 mm, sicer čebele delajo vmes prizidke. Pač pa v novejšem času lahko dobimo matične rešetke solidnejše izdelave. So namreč iz debelejših kovin, prehodi so jim skrbno oglašeni (obrušeni), da nimajo ostrin. Pri izdelavi novih panjev ali izmenjavi matičnih rešetk v starih panjih zahtevajmo v trgovini vedno le močnejše in brušene rešetke, dasi stanejo za panj kake 4 do 5 Din več.¹

Važno je tudi, kako so matične rešetke na okvir pritrjene. Videl sem že, da so bile počez pritrjene, t. j. da so ležale njih reže preko satnikov, to pa ni pravilno, ker imajo pri tem čebele težji prehod iz plodišča v medišče. Reže (prehodi) morajo biti v smeri proti žrelu (vzporedno s satjem), da se lahko spno že kar izmed satnih ulic v medišče. Pa tudi čiščenje rešetke s strguljo ali z nožem je potem prav lahko, ker se orodje ne zatika.

¹ Take prvovrstne rešetke ima naš blagovni oddelek vedno v zalogi.

Opazuj.

Fr. Lakmayer v Preddvoru.

Selitev panjev.

Kadar hočemo prestaviti panje v nov čebelnjak na istem vrtu, ki pa stoji na drugem mestu, oziroma kadar prodamo čebele čebelarju v najbližji okolici, nas zaskrbi, ali se ne bodo vračale na prejšnji prostor in silile v sosednje panje.

Nekdo je svetoval na podlagi lastne izkušnje, da preseljujmo panje le spomladi, ko so že močno zaleženi. On dela tako. Še preden prično zjutraj čebele izletavati, prenese panj na novi prostor in ga tako trdo postavi, da se zelo strese, pa seveda ne toliko, da bi se satje poškodovalo. Čebele jako zašume in se takoj usujejo pri žrelu na brado, pa ne za dolgo. Kmalu se vrnejo, pomirijo in prično obletavati novo mesto, da se orijentirajo. Če se jih kaj vrne z obnožino na prejšnji prostor, so to tiste, ki so prenočile na cvetju. Teh ni mnogo in se spraše v sosednje panje, če jih ne ometemo v škatljico in ne usujemo na brado prestavljenege plemenjaka.

Vidimo, da pripisuje omenjeni čebelar ves uspeh prenosa hipnemu vznemirjenju čebel, ki jih s tem nekako opozori na važno izpremembo stališča njih doma.

Brezletnost čebel.

Spomladi opazujemo, da čebele iz tega ali onega panja ne morejo zleteti. Skačejo kakor kobilice po deski pred čebelnjakom in po tleh. Kaj je krivo? Njih črevo je natlačeno s trdim trebežem! Tem čebelam ni pomoči, morajo poginiti. Da pa bolnemu panju pomagamo, mu damo nekoliko dobrega medu, ki ga raztopimo v čisti, mehki vodi iz potoka ali kapnice. Raztopini dodamo nekoliko kapljic slivovke ali pa čistega špirita, tega pa manj kot slivovke. Raztopino denemo zjutraj v panj in mu

na stežaj odpremo žrelo. Da pa ne nastane ropanje, zaprimo z lesami vse druge panje; še preden prično čebele izletavati, in jim odprimo dušnike ali pa vratca, če je plodišče zaprto z zamreženim okencem. Panje imamo zaprte toliko časa, da se pomirijo čebele onega panja, ki smo ga pitali. Ne škoduje, ako zvečer tudi drugim panjem pokladamo tako raztopino, da preprečimo to brezletnost.

Neki čebelar se hvali, da mu še nikoli niso obolele čebele za brezletnostjo, odkar rabi to zdravilo. Poizkušajte!

Kako se razvije čebelna uš?

Ali se res krpelj razvija iz jajčec, ki padajo od samice na dno panja v drobir?

Ameriški čebelarji strokovnjaki in učejniki dokazujejo, da se čebelna uš razvija le iz jajčec, ki jih samice prilepljajo na notranjo stran satnih pokrovčkov, dokler celice še niso z medom popolnoma zaprte.

Glede na to, da je čebelna uš komaj tolika kakor makovo zrnce, so njena jajčeca res izredno velika. Merijo namreč v dolgosti 0,76 mm, v širini pa 0,43 mm. Iz jajčeca izležena žerka dela rove pod površino medenega pokrovca tako, da se vidi, kakor bi po njem kdo črtal s sivo-belo barvo. Ličinka se živi od medu in obnožine. Ko doraste, je njen rov do 6 cm dolg. Potem se zaprede in preobrazi.

Oglejmo si medeno satje, ki je napadeno od krpljev, pa se prepričajmo, da teh majčkenih rofov ne dela žerka čebelne večče najmanjše vrste (*Galleria alvearia*), ampak žerka krplja. Vendar pa je resnično, da so tupatam tudi na dnu panja v satnih odpadkih ličinke krplja. Pa zakaj bi se tudi ne mogle v njih razvijati? Saj zmečejo čebele dostikrat precej strjenega medu na dno panja in marsikateri hlebček obnožine jim odpade z nožic, ko se ob povratku z bere prerivajo po satih. Hrane jim torej tudi tam ne manjka.

Električna svetiljka v čebelarstvu.

Predlanska huda in dolga zima je marsikateremu čebelarju povzročila znatno škodo. Čebele se niso mogle dolgo časa otrebiti, postale so grizave. Neki čebelar je prenesel za poskušnjo grizav panj v zakurjeno sobo, in ko so se čebele ogrele so zletele proti oknom. Ni treba prav za prav omeniti, da so se takoj nato začele kazati na šipah razne pege in črte trebeža. Vse to je napravilo vtis slike, ki bi jo marsikateri moderen slikar občudoval in se čudil slikarskemu talentu čebel. Tudi čebelarjeva žena je bila vsa navdušena in je začela vsa vzneta po svoje opevati to izredno umetnino.

Čebele so se pošteno otrebile. Le eno vprašanje je še bilo rešiti, namreč, kako jih spraviti nazaj v panj? Majhna skrb za premetenca! Ko se je popolnoma stemnilo in je bilo v sobi še vedno prav toplo, je odprl električno svetiljko in jo postavil v panj, pred njo pa šipo, da se niso čebele

zaletavale v razgreto svetiljko. In muhe? Letele so lepo k svetlobi, torej v panj, ki ga je lastnik prej dobro osnažil in vanj postavil čiste medene sate. Kolikor je čebel ostalo na oknih oziroma na starih satih, je ometel v panj.

Kdor ima malo panjev in v hiši električno razsvetljavo pa krotko ter potrpežljivo ženko ali postrežnico, ki rada okna pomiva, to operacijo v skrajni sili lahko poizkusi. Mogoče se mu posreči. Res je pa, da se marsikatero čebelarstvo opravilo ob električni svetiljki lahko izvrši, kar bi ob goreči sveči ali petrolejki ne bilo mogoče. Če se zaletijo čebele v električno luč, se jim ne more ni posebnega zgoditi, drugače je pa pri drugi luči. Z električno lučjo si pa tudi temeljito posvetimo v najtemnejše kote v panj, in če odmaknemo sate, tudi med čebele. Za nočno revizijo služijo kaj dobro. In koliko čebelarjev dostikrat ne utegne podnevi pogledati v panj, dasi je to marsikedarj nujno.

Mesečna navodila.

Fr. D. Jug — Brezje.

September — Oktober

drugi polovici septembra meseca, ko so se čebele po zadnji jesenski ali ajdovi paši že umirile, izvršimo za d n j i p r e g l e d v s e h p l e m e n j a k o v, ki jih mislimo zazimiti. Pregledamo jih le kakęga bolj hladnega ali oblačnega dne, da čebel ne zavedemo k ropanju, ker so v tem času že brez dela.

Ako nismo med letom panjem izpraznili medišč in nam je sreča mila, da so čebele

v jesenski paši nabrale več medu, kot ga potrebujejo za prezimovanje, pripravimo sedaj točilo in vse drugo, kar je pri tem opravilu potrebno. Ako je v tem času že hladno vreme, iztočimo najlaže med v zaprti in nekoliko zakurjeni sobi, sicer nerad teče, posebno če ga je kaj v satju še iz poletne dobe. Preden pa ga pričnemo pobirati iz medišč, moramo vsem plemenjakom urediti v plodiščih zimsko zalogo. Številna družina potrebuje od septembra meseca do konca aprila 12—14 kg medu. do te množine ima plemenjak pravico in

čebelarjeva sveta dolžnost je, da mu jo pusti, oziroma če je v plodišču toliko ni, da zalogo izpopolni.

Praktičen čebelar, ki že več let čebelari n. pr. v A.-Ž. panjih, že kar na oko in s potežkanjem satov presodi množino zaloge v plodišču. Na primer: ako ima A.-Ž. panj v plodišču 4 medene sate, ki so skoraj do tal napolnjeni, je v njih 7—8 kg medu. Ako so še ostali sati, na katerih je čebelino gnezdo, z medom zaneseni, n. pr. da imajo pod gornjim robom sata 2—3 prste širok pas pokritega medu, ga je v njih 4—5 kg, smo brez skrbi, da ima tak plemenjak zadostno množino zimske zaloge. Začetnik pa, ki še nima presodka o tem, napravi bolje, da vse plodišče, t. j. vseh 9 satov s čebelami vred stehta na tehtnici, ki jo nalašč postavi v čebelnjak. Ako tehta vseh 9 zasedenih satov brez kozice 18—20 kg, je panj dober, ako mu pa manjka le kakega kg, pregledamo medišče, če je ondi kak težji meden sat, ki ga z lažjim zamenjamo. Pri tem moramo še računati s kakovostjo satja. Pri starejšem satju, t. j. ako je v plodišču več starih satov, ko enoletnih ali dvoletnih, moramo vračunati 2 kg več na teži kot pri samem mladem ali srednjem starem. Če bi plodišče ne imelo te teže ter bi ne mogli že pri tej priliki zamenjati prelahkih satov s težjimi iz medišča ali kakega drugega panja, si zabeležimo na panjeva vrata, koliko medu mu bo treba še dodati. Pri plodiščih pa, ki tehtajo nad 20 kg, lahko izmenjamo kak težji sad z lažjim iz medišča, da ga pozneje iztočimo ali pa spravimo za spomladansko porabo. Zelo je pa treba paziti pri tem prestavljanju, da ne izgubimo matice! Zaradi tega je najbolje, da opravljamo pregled le ob kakem hladnem, oblačnem jesenskem dnevu, ko čebele že mirujejo. Ako kak sat prestavimo v kak drug panj, jih je treba vselej omesti s sata v panj, iz katerega je bil vzet.

Čebelar, ki je imel morda v letnem času izdatno pašo na jelki ali pa na listni maniteri ter ni tega medu že poprej iztočil, naj stori to sedaj. Ako je takega medu v

plodišču le nezatno množino, da so ga čebele zanosile z ajdovcem, lahko ostane tako, kakor je. Če ga je pa več ko ajdovca, naj pa nekaj težjih satov iztoči ter naj vrne med čebelam, razredčenega z vodo in sladkorjem, kajti čebel ne smemo zazimiti na samem gozdnem, ker je pregost za njih hrano.

Končno poderemo, ako nismo tega storili že poprej, še tiste panje, ki jih ne mslimo zazimiti. Ako imamo v katerem kako dobro mlado matico, ki kaže še nekaj zalege, jo spravimo s satjem, zalego in čebelami vred v matičnjak, da jo prezimimo. Spomladi nam bo rabila! Ostalo satje z zalego in čebelami vred porazdelimo drugim panjem v medišča. Satje, ki je brez zalege, zložimo na kozico. Ko se čebele napijejo medu, jih pa ometemo v kak slabjši panj na sipalnik ali pa na rjuho, ki smo jo pogrnili na tla pred čebelnjak, da si same izprosijo dom pri drugih panjih. Ker so site medu, jih radi sprejmejo. Izpraznjene panje zapremo ali pa jih začasno vzamemo iz sklada, medene in druge sate pa spravimo v omaro, da jih pozneje iztočimo, nekaj jih pa shranimo za spomladansko pitanje. Pri kranjičih pa moramo čakati s podiranjem toliko časa, da se v njih vsa zalega izleže. Tedaj panj položimo na mizo in odtrgamo dno. Nekoliko trkamo po njem, da se čebele počeno napijejo, nato izrezujemo sat za satom in ometamo čebele ali na sipalnik, da jih pridružimo drugim panjem, ali pa kar na rjuho pred čebelnjak, da si same izprosijo v druge panje. Mladice pa, ki ostanejo na rjuhi, stresemo kakemu takemu panju za okence, ki ima bolj malo mladice, da zlezejo v njega.

Ob slabi letini, ko pri jesenskem pregledu ne najdemo nikjer prebitka, ampak komaj zadostno medeno zalogo ali celo primanjkljaj, si zabeležimo pri vsakem panju, koliko mu bo treba dodati zimske zaloge. Kolikor se da, zravnamo plemenjakom primanjkljaj iz panjev, ki jih poderemo. Ako še to ne zadostuje, je treba pogledati v lonce in drugo medeno posodo v shrambi. Ako so še te prazne, je treba seveda se-

gati v žep in kupiti drugje ajdovca ali pa sladkor. Vsekakor moramo zadevo že sedaj urediti in je ne odlagati na pomlad.

Ko smo vse plemenjake uredili, panje, katerih ne mislimo zazimiti, izpraznili in med iztočili, tedaj pustimo čebele nekaj dni popolnoma pri miru, da se tiste, ki so bile pridružene, polagoma udomačijo. Med tem časom pa uredimo v shrambi rezervno satje. Kar je starega in polomljenega in ne več rabnega, ločimo, da ga prekuhamo v vosek, obojega pa še zažvepljamo. Pri izbiri satja moramo biti previdni, da ga lahko miselno ne zametavamo. Ako je sat še cel, je toliko časa dober, dokler je prosojen, ako ga proti solncu obrnemo.

Zadnji račun. V začetku oktobra meseca poravnamo pri čebelah še zadnji račun, namreč ako jim kaj dolgujemo na zimski zalogi. Tistim, ki nimajo dovolj hrane, jo moramo dodati. Najprej izračunamo, koliko kilogramov je primanjkuje vsem panjem skupaj in odtehtamo potrebno količino medu. Za prezimljenje čebel je najboljši ajdov med. Dober je seveda tudi cvetlični, a tega je škoda. Ako ga lahko prodamo, je bolje, da kupimo ajdovca, ki je cenejši in ga je jeseni tudi lahko dobiti. Glavna reč je, da ga dobimo od zanesljivega čebelarja, ki nima v svojem čebelnjaku kake kužne bolezni. Za dopolnitev zimske zaloge dobimo tudi mešan med, t. j. cvetlični, koštanjev in gozdni. Temu primešamo tretjino sladkorja. Taka mešanica je izborna za prezimovanje čebel. Tudi sam jelkov med lahko uporabljamo, ako mu primešamo nad polovico sladkorja. V sili uporabljamo lahko tudi sam sladkor, ako ne bi bilo mogoče dobiti medu, vendar je dobro, da mu primešamo vsaj četrti del medu. Zlasti pa ima prednost ajdov ali pa cvetlični med. Sladkor je le za prezimljenje starih čebel, ni pa spomladi za gojitev novega zaroda.

Ko smo pripravili potrebno količino medu in sladkorja, vzamemo kak večji lonec. Vanj denemo na vsakih 5 kg medu ali sladkorja 2 l precej tople vode. Nato mešamo

zmes s kuhalnico toliko časa, da se med ali sladkor popolnoma raztopita. Ko se tekočina ohladi, jo nalijemo v steklenice in jo začnemo čebelam pokladati ob večernih urah. Pri tem uporabljamo posebne pitalnike, ki so za posamezne sestave panjev primerni. A.-Ž. panj ima tak pitalnik, da pitamo čebele od spodaj za okencem. Krepek A.-Ž. panj lahko znese v eni noči v satje 3—4 l tekočine. Pitati pričnemo šele, ko se zmračí, le v zelo hladnih in deževnih dneh lahko krmimo tudi čez dan. Opozarjam pa, da mora biti jesensko krmljenje končano 15. oktobra.

Ne pozabimo tudi na matičnjak! Vsak prašilček mora imeti vsaj 2 kg hrane za zimo. Odslej ne smemo v plodiščih satov prav nič več premikati, pač pa se moramo sedaj po končanem delu še enkrat prepričati, je li izgubil kak panj med tem časom matico.

Pravilno zazimljen A.-Ž. panj ima gnezdo prav v sredini plodišča, ki obsega pri močnem plemenjaku 4—5 satov. Ob krajih na levo in desno ima še po dva sata, ki sta skoraj do tal napolnjena z medom. Za seboj in nad seboj pa ima tisto hrano, ki jo je nabral v zadnjih pašnih dneh, ali pa tisto mešanico, ki smo mu jo dali kot dodatek k zimski zalogi. Ko nastopi zima, se čebele stisnejo med sate v gručo ter mirno dremljejo. Prehrana jim ne dela težav, ker jo imajo na debelo krog sebe. Zimo prebijejo lahko prav na mestu, kjer so se ugnezdile. Nasprotno je pa, kjer nimajo čebele v zimskem bivališču pravilno urejene zaloge, n. pr., ako jo je premalo in je še ta raztresena po satju, tedaj nimajo mirnega počitka, ker se morajo premikati za hrano.

Stara čebelarska navada je, da imamo v čebelnjaku pročelja panjev lično prepleškana z raznimi živimi oljnatimi barvami. To je treba iz dvojnega namena namreč, da so panji za oko ličnejši in da se les dalj časa ubrani trohnobi in razpadu. Barve pa, ki so izpostavljene raznim vremenskim vplivom, oblede in se razkrojijo. Zato jih je treba na 2—3 leta obnoviti. Najprimer-

nejši čas je za to delo oktober mesec, ker so še dnevi suhi in čebele le malo izletavajo, da jih kar na mestu lično prepleškamo. Vsako leto enkrat pa prevlečemo pročelja panjev z lakom. — Lak namreč ohrani celo leto barve žive, da na solncu

ne oblede. Za 20 A.-ž. panjev se porabi pol kg laka. Uporabljati smemo le prvovrstni portalni lak, ki na vlagi ne posivi. Ta strošek se pač izplača, ker imamo potem vedno lične, snažne in dobro ohranjene panje v čebelnjaku.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič, Ljubljana.

Mesečno poročilo za julij 1931.

Postaja na Notranjskem, skoraj vse postaje na Dolenjskem in nekatere nizko ležeče opazovalnice na vzhodni banovinski meji so poročale, da je bila teža opazovanega panja koncem meseca manjša nego v začetku. V vseh drugih krajih se je teža le za malenkost zvečala. Malo pomemben, vendar najboljši donos so izkazale postaje Ljubljana, Vič in Jarenina nad Mariborom.

Suša je ovirala cvetoče rastlinje, da ni izločalo nektarja in razvijajoči se otavi ni pustila, da bi se dvignila od tal. Sicer se je nebo povsod večkrat za kako uro stemnilo in poslalo ponižen dežek, a je premalo zalegel. Na Ljubljansko barje sušno vreme nima kmalu vpliva, ker je tam talna voda zelo visoka. To je vzrok, da so čebelarji ob omenjenih vremenskih prilikah v južnem delu Ljubljane in njene okolice bolj zadovoljni nego drugje.

Ljubljana. Mnogi čebelarji so imeli ves mesec čebele v hojevi paši pod Krimom. Hoja pa ni izpolnila njih želja. Donos vsega meseca je bil komaj 1.5 kg. Vreme je bilo za medenje te rastline primerno, a vpliva nanj ni imelo.

Vič pri Ljubljani. Otava je izredno dobro medila.

Št. Vid n. Ljublj. Ta mesec je bil zopet prav slab. Ajde so zelo malo sejali. Težko, da bodo čebele letos dobile dovolj za zimo.

Virmaše pri Š. L. Huda nevihta je prvi dan meseca kostanj popolnoma oprala. Od 7. do 20. zaradi suše ni bilo nikake bere. — Matice so se brez izjeme dobro oprasile. — Panji so ostali živalni in delavcev za ajdo ne bo manjkalo. — Cena medu pri

prodaji na drobno se giblje med 16 in 18 dinarji. Pogrešamo cenenih medenih posodic iz prepariranega papirja za 1 kg vsebine.

Tacen pod Š. g. V začetku so imele čebele prav dobro pašo na lipi in kostanju. 12. julija sem natočil približno po 7 kg na panj lepega svetlega medu.

Čebele so ostale prav močno zaležene in so izvrstno pripravljene za ajdovo pašo. — Zadnje dni sem opazil mano na vrbi.

Boh. Bistrica. V prvi tretjini meseca je bilo še nekaj bere. Od tedaj naprej pa je tehtnica le padala. Matice so prenehale z zaleganjem in panji bodo imeli za ajdo malo čebel. — Letos točen med je zelo fin in svetle barve.

Cerknica. Ugotovil sem, da so čebele v naši podružnici popolnoma zdrave in dobro razvite. O nosehi, ki o njej »Slov. Čebelar« v letošnji 7. številki na strani 111 poroča, v Cerkniški dolini ni govora.¹

Sv. Gregor pri Ortneku. Čebele so živele od prejšnje zaloge. — Mlade matice so se letos vse srečno oprasile. — Sosedni čebelarji so natočili precej medu in ga v nadrobni prodaji dajejo po 15 Din.

Krka. Zaradi suše ni bilo v 2. in 3. tretjini meseca nikake paše.

Novo mesto. Zaradi pomanjkanja dežja ni bilo nikakega donosa. Padec teže je znašal dnevno povprečno 23.2 dkg, v mesecu 7.20 kg. Kdor je v juniju točil, je moral sedaj pitati. — Poraba v zadnjih dveh mesecih je znašala 13.95 kg, torej skoraj to-

¹ V enem čebelnjaku pod Snežnikom je bila uradno ugotovljena.

Mesečni pregled za julij 1931.

Kraj	Višina nad morjem m	* Panj je teže								Zračna toplina			Dni je bilo								
		pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih dkg		naiveč pridobil	najvišja	najnižja	srednja mesečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	poljasnih	jasnih	vetrovnih	
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	pridobil	porabil	dkg	dne	C ¹									
		mesečni tretjini dkg																			
Ljubljana	305	130	115	460	85	—	—	620	—	105	27	+35	+7	+21	531	7	—	1	3	27	9
Vič pri Ljubljani	298	150	210	510	130	—	—	740	—	150	1	+34	+9	+21	731	7	—	—	4	27	11
Št. Vid n. Ljubljano	314	240	30	170	150	110	20	160	—	125	3	+33	+7	+19	431	11	—	1	5	25	9
Tacen pod Šmarno goro	314	440	55	205	175	85	70	370	—	200	1	+34	+8	+21	630	5	—	3	5	23	11
Škofja Loka	349	495	—	—	95	335	150	—	85	140	7	+29	+9	+19	430	5	—	2	10	19	23
Virmaše pri Škofji Loki	361	460	—	40	145	230	45	80	—	115	4	+30	+13	+16	431	6	—	2	16	13	25
Blejska Dobrava	577	540	—	—	—	100	150	290	—	190	6,7	+29	+6	+18	029	2	—	2	7	22	3
Bohinjska Bistrica	540	435	—	—	—	135	190	110	—	190	1	+33	+6	+20	128	11	—	1	20	10	24
Dož	305	30	65	355	80	20	—	350	—	50	31	+37	+5	+20	027	3	—	3	8	20	10
Rova na Gor.	350	25	—	380	185	135	20	65	—	75	27	+31	+8	+20	331	5	—	1	2	28	8
Breg-Križe	483	330	—	80	10	100	—	300	—	60	4	+30	+7	+21	131	8	—	2	9	20	3
Cerknica	575	35	—	25	155	185	40	—	320	25	1	+30	+6	+19	031	7	—	—	8	23	21
Sv. Gregor pri Ortneku	736	90	—	—	140	260	30	—	340	30	1	+31	+8	+21	031	7	—	—	3	28	20
Krka	300	260	—	—	120	235	170	—	265	150	7	+34	+8	+20	631	3	—	3	10	18	17
Vavčja vas pri Semiču	280	—	—	—	170	190	205	—	565	—	—	+30	+12	+21	531	2	—	1	8	22	25
Novo mesto	180	—	—	—	360	210	150	—	720	—	—	+37	+8	+22	631	4	—	—	6	25	6
Leskovec p. Krškem	186	—	—	115	—	—	55	60	**)	40	23	+33	+9	+23	030	7	—	1	20	10	9
Lokove pri Mozirju	465	80	10	30	60	110	50	—	100	30	3	+27	+7	+17	631	4	—	2	7	22	25
Sp. Ložnica pri Žalcu	252	70	235	340	80	135	30	400	—	75	20	+24	+6	+15	931	6	—	—	17	14	30
Orehova vas pri Mariboru	270	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sv. Duh na Ostrem vrhu	536	320	—	—	45	160	50	65	—	100	5	+30	+6	+20	931	7	—	—	18	13	17
Vrže p. Ljutomeru	176	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cezanjevci	182	—	20	—	300	60	60	—	400	20	15	+33	+9	+21	031	10	—	—	10	21	18
Guštanj	398	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jarenina	262	100	—	690	140	50	—	600	—	110	24	+30	+10	+22	531	2	—	2	4	25	25
Nedeljica pri Turnišču	170	—	10	270	170	100	60	—	50	135	21	+36	+7	+22	531	4	—	—	4	27	16

* Vsi panji so A.-Ž. sestava! **) Velja samo za zadnjo tretjino.

liko, kolikor ves donos v maju. Pripovedujejo, da so nekateri panji še padli zaradi lakote.

Vavčja vas. Suša je uničila vse pašne vire. Čebelarjem, ki so koncem junija pobrali med, so čebele stradale in treba jih je bilo pitati. — Ljudje zaradi suše niso posejali toliko ajde kakor druga leta.

Leskovec pri K. Zaradi silne vročine je bila bera na otavi dokaj skromna. Šele po dežju je oživela deteljica. Upanje imamo, da bo boljša bera na ajdi. Mesec julij nam je dal čebelarskega papeža, ker se je po-

srečilo na zanimiv način ozdraviti trotočca.

Lokove. Zadnji teden so pri nas nekateri navadni prekupci kupovali žive čebele po 30 k r o n kg. — Tukajšnje čebelarje sem pregovoril, da bomo ustanovili čebelarsko podružnico.

Sp. Ložnica. Julij je bil dober za čebele. Posebno je medila hmeljska detelja, proti koncu meseca pa boreč.

Cezanjovci. V območje podružnice se je prijavilo zelo mnogo tujih panjev za ajdovo pašo. Ker se v okoliških pasiških nahaja

mnoho gnilobe, ki je člani kljub vsemu prizadevanju ne morejo zatreti, ker ne najdejo pri oblastih pravega razumevanja in upoštevanja nasvetov, se bojim, da se bo bolezen še bolj razpasla.²

Nedeljica. Ves mesec je vladala velika suša. Pojavili so se lačni roji. Družine so zelo oslabele.

Bučka. Od kostonja smo dobili samo obnožino.

Predanovci. V zadnji tretjini je bila paša prav dobra. Na beli detelji je bila skoraj taka bera kakor na ajdi. — Cvetlični med prodajajo na drobno po 15 Din.

Muta. Točil sem 15. julija in dobil povprečno 5 kg na panj. — Rad bi vede!, kaj

² Društvo bo storilo vse, da napravi tej sramoti konec.

je vzrok majevi boleznii ali brezletnosti, ki že od maja meseca zelo napada mlade čebele, ki z napetimi zadki padajo po tleh in se ne morejo več dvigniti.³

Koprivnik pri Kočevju. Položaj naših čebel je obupen. Edino ajda jih more rešiti. Prevažati jih bomo pričeli okoli 8. avgusta v okolico Črnomlja.

Vinica pri Črnomlju. Pet lačnih rojev je priletelo v bližino čebelnjaka. Ogrebel sem jih in s trajnim krmljenjem pridržal v novih bivališčih.

³ Vzrok majeve boleznii ni doğan. — Pripočamo vsem, da pri vsakem sumljivem obolenju čebel pošljejo nekaj napadenih in mrtvih z natančnim opisom boleznii veterinarskemu bakteriološkemu zavodu v Ljubljani, ki jih brezplačno preiskuje.

J. V.

Ena čebelarska za prvi april.

Ivan iz Moravškega kota.

Bilo je takole! Povedal vam bom čisto na kratko. Petek je slab začetek, pravijo nekateri praznoverni ljudje, pa ne vem zakaj. Ker se pa bojim, da bi tudi ta moja dogodbica imela slab začetek, sem se odločil, da začnem njen začetek z nedeljo. Bilo je tisto leto, ko bi bilo imelo stati v čebelarski pratiki črno na belem, a ker te ni, pa v Družinski pratiki črno in rdeče na belem, in kazati kresni praznik na nedeljo. Dva dni prej, torej v petek sem sedel pred čebelnjakom ter pasel svoje muhe (pa ne onih, ki mi včasih roje po glavi) in svojo radovednost. Kar začujem blizu sebe brneč glas in že sem mislil, da se vrača general Nobile s svojo Italijo s severnega tečaja. Pa zapazim na bradi mojega najboljšega panja velikega rumenega sršena. V tem trenutku je pograbil eno počivajočih čebel in jo odnesel čez mojo glavo v gozd. Posedim še kake dobre četrt ure ter se mi ponudi tak prizor še kakih trikrat, enako še tudi drugi dan v soboto. Skušal sem ga sicer uničiti, a

vselej mi je spretno ušel. Dolgo sem premišljeval, kako bi pokončal tega krutega šesteronožca. Večkrat sem šel nad njega kar z metlo, a vselej mi je ušel, povrh tega so me še čebele nagnale, češ kaj se boš ti v naše zunanje zadeve vtikal, saj nam še v notranjih napraviš včasih več škode nego koristi. Toda odnehati pa le nisem hotel. Pa me je opazil z metlo pri čebelnjaku sosed. Še prej kot bi se nadejal, me je krstil za »čebelarja-metlarja«. Seveda se je ta krst izvršil brez botra in vode. Da je pa mene to ne baš odlično imenovanje le nekoliko poparilo, se samo ob sebi ume. Nekoliko osramočen in jezen zaradi tega konca neenakega boja, sem jo popinal v čebelnjak in z jezo odprl vrata tako trdo, da mi je s police, na kateri imam spravljeno razno čebelarsko orodje, padla na glavo ročna brizgalna, ki sem jo rabil, kadar so rojile čebele. Oh, sem milo vzdihnil, še tega se mi manjka, toda v tem hipu se mi posveti v glavi. Hitro pobrem brizgalko, si poiščem kebelj vode in hajdi nazaj pred čebelnjak! Vodo postavim na klop, napolnim brizgalko z vodo, ter čakam prilike, kdaj bo zopet priletel požrešni sršen po

svojo žrtev. V tem hipu je bil zopet na bradi ter napadel čebelo, ki je priletela domov z veliko rdečo obnožino. Brzo sem porinil bat v brizgalko, voda je sihnila skozi luknjico naravnost v žrelo panja, pri katerem se je na življenje in smrt borila uboga čebela s sršenom. Vodeni curek je oba skupaj vrgel v panj. Voda je kapljaje tékla od njega, ven pa so rinile čebele, kot bi mislile rojiti, in gazile po vodi. Sršena pa nisem več videl to popoldne.

Drugi dan je bila nedelja in obenem smo praznovali tudi kres. Ta dan sem skoro celo dopoldne bil pri čebeljaku in opazoval marljive živalice. Za nekaj časa sem šel malo na izprehod po bližnjem gozdu. Ko tako hodim nekoliko po gozdu, pridem do starega hrasta, v katerem je bilo več duplin. Tam so stanovali navadno ptiči, posebno žolne. Nedaleč od hrasta je pa stala stara zidina, kjer je svoj čas bila sušilnica za sadje in lan, torej tudi terilnica za trenje lanu. Kot prijatelj starin sem začel to podrtino natančneje ogledovati. V duhu sem si predstavljal, kako prijetno življenje je moralo biti nekdanj tu, ko so terice v pozni jeseni trle lan, pri njih pa se je zbirala mladina, tudi odrasli, ki so že danes prah in pepel. V tej zamišljenosti bi jo bil pa kmalu prav pošteno izkupil, kajti tik nad glavo v kotu podrtine je viselo veliko sršenovo gnezdo, iz katerega me je radovedno ogledovalo nekoliko sršenov, pripravljenih, da za vse primere branijo svojo domačijo. Da sem se hitro odstranil, je razumljivo. Na tleh pod gnezdom je bilo vse polno čebelnih, osjih in hroščevih kril in zadkov. Sedaj mi je bilo takoj jasno, da je tukaj glavni stan sovražnikov mojih čebel. To pa moram takoj pokončati, sem si mislil in začel premišljevat, kako bi to uničil. Da bi zakuril pod gnezdom, se mi ni zdelo posebno varno, ker bi lahko nastal gozdni požar. Da bi jih paril s kropom, se mi ni zdelo kaj prijetno opravilo. Kaj torej storiti? Čakaj, sem si mislil, ko bi to golazen s kropom naškropil iz ročne brizgalko! In to je obveljalo. Takoj sem šel domov, da pripravim potrebne reči za napad: lonec, korec, bri-

zgalke, čebelarsko pokrivalo in vžigalice. Po kosilu sem jo mahnil v gozd na lice mesta. V zemljo postavim, blizu izvirajočega studenčka, dva večja rogovilasta kola in enega počez, na tega pritrdim staro nerabno verigo, nanjo pa obesim lonec z vodo. Kmalu je ogenj veselo plapolal pod loncem. Med tem, ko je voda vrela, sem se zavaroval s čebelarsko kapo. Sedaj sem pričel bombardirati svojega sovražnika. Pri prvem izstrelku iz brizgalko, je prišla deputacija sršenov, kakih pet po številu, iz izhodišča svojega gnezda pogledat, kaj je, kajti prvi brizg je zadel sršenovo gnezdo nekako pri sredi. Takoj sem jih pozdravil z novim brizgom sopare ter jih zadel tako ugodno, da so vsi naenkrat cepnili na tla. Bitka je trajala skoro neprenehoma kaki dve urici. Že sem mislil končati, kajti pot je lil iz mene zaradi vročine in sopare, kot bi me polival z vodo. Kar se pojavi za menoj naš poljski čuvaj Boštjan, o katerem so trdili, da je nekoliko slaboumen. Glasno se mi je smejal ter vprašal, kaj palim tukaj. Poljski čuvaj Boštjan je bil kaj čuden človek. Pozimi je hodil na lov, poleti ga je pa ta ali oni gospodar prosil, naj mu malo postraši vrane, ki so mu uničevale koruzino setev in druge poljske sadeže. Ko sem mu stvar pojasnil, se mi ni več smejal, ampak vzela svojo dvocevko, jo odprl in potisnil vanjo dva naboja. Potem se je vstopil tako, da je bila razdalja med njim in sršenovim gnezdom do 10 metrov, pomeril in sprožil. Bum, bum je počilo, kot bi treščilo in gnezdo se je razletelo na vse strani.

Konec te dogodbovice je bil takle. Ko se je gnezdo razpršilo na vse strani, so nekateri sršeni vendarle ostali živi. Ti so se maščevali nad Boštjanom s tem, da so ga trije opikali precej pošteno, a meni niso mogli do živega, ker sem bil zavarovan s čebelarskim pokrivalom. Kako sva pozneje lečila opikana Boštjanova mesta z medom, vam ne bom opisoval, ker si sami to lahko predstavljate. Samo to vam pa povem, da petek je lahko dober začetek, a nedelja slab konec, če se ne posvečuje kot Gospodov dan.

Društvene vesti.

Izvršena predavanja. Dne 12. julija je predaval g. H. Peternel pri Sv. Lenartu v Slov. goricah o A.-Z. panjih (teoretično in praktično). Predavanja se je udeležilo 14 čebelarjev.

Dne 7. julija je predaval v Podpeci g. Močnik Peter o čebelarjenju v A.-Z. panjih. Udeležba: 14 čebelarjev.

Dne 9. avgusta je predaval g. Jos. Verbič za začetnike na Robu pri Vel. Laščah o A.-Z. panjih. Pri predavanju je bilo 14 čebelarjev.

Dovoz čebel v občino Cirkovci na Dravskem polju je bil zabranjen zaradi čebelne gnilobe, ki je tam izbruhnila lansko leto. Tik pred letošnjo ajdovo pašo pa je bila ta prepoved ukinjena. Ker je tajništvo ta odlok prejelo prepozno, ni moglo obvestiti vseh podružnic, kar stori sedaj tem potom.

Čebelarški vlak je vozil letos v noči od 13. na 14. avgusta iz Boh. Bistrice in Kranjske gore na Dolenjsko. Največ čebel je bilo izloženih v okolici

Kranja in Medvod. Nastal pa je letos pri prevažanju čebel velik preobrat. Prejšnja leta je imel čebelarški vlak po 30 in več vagonov čebel. Predlanskim pa je število vagonov padlo na 27, lansko leto na 22 in letos na 10 vagonov. Ko se je tajnik društva informiral pri gorenjskih podružnicah o tem pojavu, je izvedel, da so začeli gorenjski čebelarji prevažati čebele na pašo z avtomobili. To je pač hitrejša, praktičnejša in nič dražja vožnja, kot vožnja po železnici. Želim vsem prav dobre ajdove paše!

Stari letniki. Ali ste že spopolnili Vašo čebelarško knjižnico? Stare letnike s prav poučno vsebino dobite pri društvu za 20 Din. Naročite jih po dopisnici. Tudi posamezne številke se še dobe. — Tajnik.

Članarina. Leto gre h koncu, nekateri pa članarine še niso poravnali. Da ne bo nepotrebnih stroškov in dela, prosim vse zamudnike, da store svojo dolžnost. — Tajnik.

Vesti iz podružnic.

Podružnica v Dolnji Lendavi obvešča svoje člane, da je nabavila dve garnituri za točenje medu, in sicer: točilo, stojalo in pripravo za odkrivanje satja, čistilnik za med z dvojnimi sitom, zaklopno kozico, samokadilnik »Vulkan« in sipalnik. Člani v bližini Murskega Središča dobe garnituro naposodo pri g. Jamboru v Murskem Središču, oni v bližini Dolnje Lendave pa pri g. Gorišku, šol. upravitelju v Dolnji Lendavi. S tem je omogočeno vsakemu članu, da bo z lahkoto pravilno točil in čistil med.

Novomeška podružnica sporoča vsem članom, da se nameravana veselica ob 25-letnici podružnice zaradi tehničnih ovir in nepredvidenih zadržkov ne bo vršila letos, pač pa leta 1932. maja meseca ali pa junija.

Novomeška podružnica opozarja vse člane, da bo meseca oktobra tečaj za kuhanje voska pod vodstvom g. Puša, predsednika podružnice, in sicer na kmetijski šoli na Grmu. Vsi člani, ki bodo imeli voščine za kuho, naj sporoče to vsaj do 15. septembra tajništvu podružnice. Lilija, tajnik.

Podružnica na Krki. 14. junija nas je obiskal g. profesor Verbič in nam predaval o rojenju čebel. Udeležba je bila zadovoljiva, saj so bili navzočni tudi nečlani in celo šolarji. G. predavatelj je preprosto, a zanimivo govoril o rojenju, ki je za čebele in vsakega čebelarja najbolj razburljiv dogodek. Poslušavci so za vse praktične nasvete zelo hvaležni. V čebenjaku šol. upravitelja nam je bilo nazorno pokazano ogrebanje rojev in zanimivosti

v panju po rojenju. Zahvaljujemo se društvu za predavatelja in želimo, da še kdaj pride k nam. Intihar, predsednik.

Podružnica za Celje in okolico je imela dne 17. maja t. l. pri novem, vzorno urejenem čebel-

njaku g. Rebova v Košnici poučen sestanek. Lepo število okoli 40 čebelarjev, ki so se zbrali, dokazuje, da tudi naša podružnica ne spi. Imeli pa smo med sabo tudi umetnika, ki nas je s svojim fotoografskim aparatom pritisnil na ploščo in nas oveko-večil, kakor kaže priložena slika. Kosi.

Drobiž.

Satnicam tvrdke Ritzman je primešan parafin! Kakor poroča »Kmetovalec« v letošnji 14. številki, je dala kr. banska uprava v Ljubljani satnice, ki jih razpečava tvrdka Ritzman po Sloveniji, v preiskavo Kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Ljubljani, ki je ugotovila, da je v njih nad 10% parafina.

O uspehu preiskave je bilo uradno obveščeno tudi naše osrednje društvo, ki bo storilo

vse, kar je potrebno, da »voska« iz teh satnic ne bodo prinašali ljudje v zamenjavo za društvene satnice.

Skrajni čas je, da uvedemo poostreno kontrolo nad izdelovanjem satnic in s tem obvarujemo čebelarje občutne škode.

Avstrijsko uvozno carino na med utegnejo v kratkem ponovno zvišati. Avstrijska čebelarška zveza se zelo trudi, da bi povišek do-

segla, toda temu nasprotujejo združeni avstrijski medičarji in slaščičarji, ki zahtevajo celo prost uvoz. Tudi carinska pogodba s Češko-slovaško je taka, da Avstrija carine na med ne more zvišati toliko časa, dokler bo v veljavi sedanja carinska pogodba.

Prevoz tujih čebel čez Nemčijo prepovedan! Nemčija je pred leti prepovedala uvoz tujih živih čebel. Nedavno pa je prepovedala tudi prevoz čebelnih pošilk čez nemško ozemlje. Te prepovedi pa Nemčija ni tako razglasila, da bi bila splošno znana.

Sedaj poroča dunajski »Bienen Vater«, da je neki jugoslovanski trgovec z živimi čebelami poslal po železnici na Švedsko 15 kranjičev s skupno težo 150 kg. Prevoz čez Avstrijo in Češko-slovaško se je izvršil brez zadržka, toda v Bodenbachu so nemške carinske oblasti zaradi zgoraj omenjene prepovedi pošiljko odklonile. Pomagala ni nobena brzovajna prošnja: čebele so morale v tropični vročini nazaj. Pošiljalec jih je dobil po 14 dnevnem romanju v strahovitem stanju. 8 jih je bilo popolnoma mrtvih, ostali pa so tako oslabei, da si letos ne bodo opomogli. Pošiljalec pa ima vrh tega še zelo velike stroške. Tako brezsrčno postopanje s čebelami je vse obsodbe vredno.

(Bienen-Vater.)

Mravlje v čebelnjaku delajo marsikomu preglavice. Iznebimo se jih, ako namočimo gobo v posladkani vodi. Kmalu zavohajo sladkobo in jih je goba vsa polna. Tedaj pa z gobo v lonec vrele vode in po njih je! Gobo potem zopet namočimo in nastavimo. To delamo toliko časa, da je mravelj konec. Izvrstno sredstvo za pokončavanje mravelj je »Flit«, to pa le, če moremo do njih gnezda, ki ga s to tekočino nabrizgamo. Tudi petrolej se dobro obnese. Mravljišča v bližini čebelnjaka moramo razkopati in politi z vrelo vodo ali pa jih nabrizgati s »Flitom«.

Papirnati lončki za med so našim članom čimdalje bolj všeč, ker so zelo praktični, poceni in posebno prikupljive vnanje oblike. Naš blažovni oddelek prejme v kratkem novo pošiljko teh posodic. Ena velikost bo nova, še manjša nego dosedanja za 6 dgk.

Čebelarstvo in naša potujoča kmetijska razstava. Na dan 27. julija t. l. je sklicalo kmetijsko ministrstvo razne kmetijske organizacije na posvetovanje zaradi priprav za potujočo kmetijsko razstavo, ki jo organizirata kmetijsko in prometno ministrstvo. Konferenca se je vršila pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Načelnik kmet. ministrstva g. Grujić je podal točna pojasnila o pomenu te akcije in kako bi razstava organizirana. Razstavni predmeti bodo nameščeni v posebnih železniških vagonih, ki jih bo nad 20. Živinoreja, poljedelstvo, mle-

karstvo, sadjarstvo, vinarstvo, perutninarstvo, čebelarstvo — vsaka teh panog bo imela svoj vagon ali pa tudi dva. Za čebelarstvo je določen en vagon. Razstava se bo pomikala od železniške postaje do železniške postaje leto za letom po vsej državi. Namen razstave je, da nudi narodu priliko, da se seznanijo z napredkom kmetijstva in z modernimi tehničnimi pripomočki, obenem naj pa tudi inozemstvu nudi pregled domačih kmetijskih proizvodov in stanja našega kmetijstva. Razstavo bodo spremljali kmetijski strokovnjaki banovine, po kateri bo potovala. Vršila se bodo predavanja in razkazovale praktične demonstracije. Da bodo pa predavanja čimveč zalegla, jih bo oddajala posebna radijska postaja, ki bo nameščena v razstavnem vlaku.

Banovine in kmet. organizacije bodo imele pravico, da razstavne vagone, čim pridejo v njih področje, primerno preuredijo, da bo razstava prilagojena željam in potrebam kmetijstva v vsaki banovini. To je vsekakor potrebno, kajti bolj napredne banovine potrebujejo drugačne razstavne predmete nego banovine, ki so v kmetijstvu zaostale.

Upajmo, da bo čebelarji vagon, ki bo potoval po Dravski banovini, kar najbolj opremljen. Za to bodo skrbeli vsi činitelji, ki jim je napredek čebelarstva pri srcu. Pomagati pa morajo tudi vsi naši čebelarji, da bo uspeh tem večji.

Jelov med je slab za prezimovanje čebel. To naj imajo vedno na umu tisti čebelarji, ki čebelarijo v neposredni bližini jelovih gozdov. Zadnje dni julija in prve dni avgusta meseca je hoja vendarle »prijela«, vsaj tako se glase poročila. Skoraj gotovo bodo imeli panji precej takega medu v plodišču, ki ga bo treba odstraniti, da spomladi ne bo take griže kakor leta 1929.

Kdor ne bo peljal v ajdo, naj jeseni po paši poklada sladkorno raztopino, da zavaruje čebele proti griži. Nikar se ne zanašajmo na milo zimo in spomladansko pitanje! To reč je treba urediti že jeseni, preden nastane mraz.

V svarilo naj nam bo, da je lani po Kočevskem hoja medila in da je malomarnim čebelarjem, ki čebelam niso jeseni postregli s sladkorjem, griža spomladi pobrala skoraj vse čebele. Naj bo že konec takih pojavov, ki dokazujejo, da je med čebelarji še vedno mnogo takih, ki skrbijo za čebele šele potem, ko je že prepozno.

Malo medu bo letos v posodah naših čebelarjev. Zaradi velike suše so glavne paše marsikje odpovedale, pa ne samo v Dravski banovini, marveč tudi po drugih delih naše države. Zato se ni bati, da bi bilo med težko prodati, nasprotno, še primanjkovalo ga bo. Čebelar-

jem priporočamo, naj ga kar največ mogoče na drobno prodajo, ker s tem dosežejo še najboljše cene.

Naše delo za napredek čebelarstva ni tako živahno, kakor si želimo. Mnogo podružnic spi, dasi bi imele dovolj dela, ako bi jim bilo kaj do čebelarškega napredka. Kje tiče vzroki naše zaspanosti? Znameniti francoski pisatelj Viktor Hugo pravi: »Ljudem ne manjka moči, manjka jim volje.« To bo tudi za čebelarje veljalo... Čas je tak, da vidimo le samega sebe, za skupne stvari pa n oč em o kaj storiti.

Točni zapiski o stroških in dohodkih čebelarstva so vsakemu čebelarju zelo potrebni, da vselej ve, pri čem je. Kdor vodi točne račune, bo v marsičem mnogo bolj na jasnem nego oni, ki si ničesar ne zabeleži.

Tudi o posameznih panjih moramo voditi posebne zapisnike. Vsakemu odmerimo eno stran. Tam zabeležujemo vse zanimivosti, ki se tičejo panja: starost matice, kakovost satja, razvoj tekom leta, koliko je nabral poletnega in jesenskega medu, stanje zimske zaloge i. dr. Tak zapisnik postane z leti zelo zanimiva knjiga, ki nam tudi pravi, kateri panji se najboljše ponašajo. To je zelo važno zlasti pri vzreji matic. Zapiski so pa tudi lepi spomini na posamezne čebelarške letine, zlasti ako zabeležujemo še nenavadne dogodke in pojave, ki smo jih doživeli in opazovali v tem ali onem letu.

Preostale satnice ostanejo lepo rumene, ako jih potem, ko jih več ne potrebujemo, zavijemo v temen papir in spravimo kje na suhem. Paziti pa moramo, da ne pridejo do njih večče, ki v skrajni sili tudi tem ne prizanašajo. Ni bolj neprijetnega kakor luknja, ki jo je napravil črv skozi ves sklad satnic! Zatorej pozor na to golazen!

Novi čebelarški izrazi napravljajo nekaterim čebelarjem preglavice in jih ne znajo pravilno uporabljati. Pojmi sat, satnik, satnica, satje napravljajo čestokrat zmedo. Pripetilo se je, da je nekdo naročil pri blagovnem oddelku 16 satnikov. Poslali so mu jih, pa jih je vrnil s pripombo, da ni naročil okvirov, marveč — satnike... Mislil je satnice!

Ako pišemo: **Satnike** (okvire) v novih A.-Ž. panjih sem opremil s **satnicami** (z umetnim satjem!), ki sem jih tako dobro zažičil, da se ni niti ena roju podrla in jih tako lepo izdelal, da je sedaj v panju 10 krasnih mladih sato v — mislimo, da nas vsak čebelar prav lahko razume.

Nezmisel je, ako rečemo, da smo dali lačnemu panju **satnik** medu ali pa **satnico**

medu. Imamo A.-Ž. panje na 9 in 10 sato v (ne satnikov)!

Tudi o pojmih **matičnik**, **matičnica**, **prašilček**, **prašilnik**, **matičnjak** je precej nejasnosti. V **matičnico** (kletko!) sem dal gođen **matičnik** (matično celico!), napravil sem **prašilček** (rojiček!), ga vsadil v **prašilnik** (mali panjiček!), ki sem ga postavil v **Kleinov matičnjak** (poseben panj za več prašilnikov!). Pa o tem poglavju še prihodnjic nekoliko vrstic.

Še o zdravilnosti medu.

I.

Leta 1915. dan pred božičem mi je povozil levo nogo v stopalu težak voz. Dva dni nisem stopil na nogo, ki je bila silno otekla. Vsi so rekli, da bodo potekli meseci, preden bo dobro. Jaz pa si jo namažem z medom, takoj drugi dan je bilo bolje in za šest dni sem šel že v službo.

II.

Leta 1918. sem jedel pri kosilu hren. Takoj po jedi me je začelo »cukati« (tako pravimo tu okrog) in me tri dni in noči ni nehalo. Poskušam vse mogoče. Pijem olje, jem jabolka, kruh, mast, a vse ni nič pomagalo. Tedaj pa vzamem žlico medu in, kakor bi odrezal, je nehalo kolcanje.

III.

Leta 1920. sem srečal svojega strica v mestu. Desno roko je nosil v obvezi. Vprašam ga, kaj mu je, pa mi pravi, da sam ne ve. Roka da mu vedno le oteka in da je poskusil že veliko zdravil, a vse nič ne pomaga. Vprašam ga, če je že tudi z medom poskusil. Pravi, da to še ne, na moj nasvet pa da bo. Mine nekaj tednov, ko sem šel domov obiskat starše. Med pogovorom z očetom sem se spomnil tudi strica in vprašal očeta, kaj je z njegovo roko. Glej, pravijo oče, skoro bi ti bil pozabil povedati, da mi je že parkrat naročal, da moraš priti k njemu, da bosta šla k vinogradu, kjer ti bo dal piti, kolikor boš hotel, ker si mu tako uspešno zdravilo svetoval. Ubogal te je in v enem tednu je bila roka popolnoma zdrava. Jaz od takrat verujem v med, kakor cigán v svojo malho. — Anton Goršek, Kasaze.

Listnica uredništva. Nujno prosim za pripevke za prihodnjo številko Sl. Č. Gradiva zelo primanjkuje! Nerad objavljam to, toda sila kola lomi. Manjka člankov strokovne vsebine. Prosim!
Urednik.

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin,

blagovnega oddelka »Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani«, Vošnjakova ulica 4, nasproti vrta gostilne pri Novem svetu, veljaven od 1. aprila 1931 za društvene člane.

Št.	Predmet	Cena	
		Din	p
A. Panj in njega deli.			
1	A.-Ž. panj na 9 satnikov in z verando, najsolidneje izdelan	275	—
1a	A.-Ž. panj na 10 satnikov in z verando, najsolidneje izdelan	290	—
	Panji so opremljeni z mrežo na vratih, čelna stran je popleskana z barvo, vse druge zunanje strani so pa namočene s firnežem.		
	Kovinski deli za A.-Ž. panj:		
2	Palica, napol jeklena, pocinkana, 38 ali 40 cm (za 9 ali 10 satnikov)	1	—
3	Nosilec za matično rešetko	1	25
4	Tečaj (pant) za vrata, desni ali levi	1	50
5	Sklepna spona (šarnir) za brado, 1 par	1	25
6	Mreža, žična, pocinkana, za 1 okence	1	—
6a	Mreža, pocinkana, m ²	34	—
7	Zapah za okence, 1 par (desni in levi)	1	50
7a	Vijak s polokroglo glavico, za zapah za okence	—	05
8	Polzaporica, velika, za vrata	—	50
8a	Polzaporica, manjša, za zaklopnico in deščico pri okencu	—	25
9	Blazinica za polzaporico, iz žice	—	20
9a	Blazinica za polzaporico, iz železne pločevine	—	75
10	Vijak, lesni, za šarnirje in pločevinaste blazinice	—	0)
11	Rinčica z vijakom, la, zelo močna, za okence	1	—
12	Matična rešetka nemškega fabrikata RT za 1 panj	8	—
12a	Matična rešetka nemškega fabrikata RT m ²	88	—
13	Matična rešetka, izredno fina in močna, RM, za 1 panj	13	—
13a	Matična rešetka, izredno fina in močna, RM, m ²	130	—
14	Matična rešetka, sestavljena iz kovinskih palčic, »Tiger« 24 × 13 cm	10	—
15	Matična rešetka, sestavljena iz lesenih palčic, za en panj	10	—
16	Kvačice, pocinkane, 1 kg	16	—
17	Razstojščice iz pločevine namesto kvačic, za 9 ali 10 satnikov	2	50
18	Satnik za A.-Ž. panj, nezbit	1	—
19	Zapah za žrelo, lesen, s peresom (sistem »Trink«)	1	50
20	Zapah za žrelo, kovinski, iz enega kosa, za pritrditev z baticami, št. 21	2	—
20a	Zapah za žrelo, kovinski, v ležišču dvostransko premičen	3	—
21	Babica (vijak za montiranje zapaha za žrelo št. 20 na panj)	—	10
	Kovinski deli za A.-Ž. panj so:		
	6 kom. št. 2; 2 kom. št. 3; 2 kom. št. 4; dva para št. 5 (ako je brada pri medišču nepremična, potem le en par št. 5); 2 kom. št. 6; dva para št. 7; 4 kom. št. 7a; 1 kom. št. 8; 4 kom. št. 8a; 3 kom. št. 9 ali 9a (1 za vrata in 2 za zaklopnico pri verandi) potrebno število št. 10; 2 kom. št. 11; 1 kom. št. 12, ali št. 13, ali št. 15, ali 2 kom. št. 14; ¼ kg št. 16 ali 8 kom. št. 17.		
B. Pripomočki za pomirjenje čebel, oziroma za varstvo proti piku.			
23	Brizgalna za roje, izredno močna	120	—
24	Razpršilnik za vodo, zelo učinkovit, tudi za vrtno porabo	28	—
25	Čebelarsko pokrivalo (kapa) iz žične mreže, s tkanino	37	—
26	Čebelarsko pokrivalo (kapa) z žimnatim vložkom	37	—
27	Pajčolan z žimnatim vložkom	39	—
28	Čebelarske rokavice iz gumija, vrhni del iz tkanine	60	—
29	Čebelarske rokavice cele iz gumija	70	—
30	Čebelarska pipa (Dathejeva)	55	—
31	Kadilnik na meh »Smocker«	63	—
32	Samokadilnik »Vulkan«	140	—
33	Euskol, kadilo za čebele, navaden, zavojček 9 kosov	6	—
33a	Euskol, kadilo za čebele, nemški fabrikat, zavojček 9 kosov	9	—
C. Satnice in potrebščine za žičenje.			
38	Deščica za pritrdjevanje satnic	6	—
39	Kolesce za utiranje žice	18	—
40	Luknjač (strojček) za napravo luknjic v satnike	49	—
41	Šilo za vrtnje luknjic	3	—
42	Svetiljka za zalivanje satnic in gretje kolesca (»Gratze«)	45	—
43	Svetiljka za gretje kolesca	9	—
44	Topilnik za vosek s svetiljko za zalivanje satnic (brez cevke)	24	—
45	Cevka za zalivanje satnic	6	—
45a	Garnitura za zalivanje satnic (1 kom. št. 44 in 1 kom. št. 45)	30	—
46	Žica, fina, domačega izvora, 1 vreteno	4	—
47	Žica, najfinejša, originalen pločevinasti zvitek	6	—
48	Satnice, 1 kg	65	—

Št.	Predmet	Cena	
		Din	p
49	Satnice v zameno za vosek, 1 kg, odštevisi kalo	10	—
50	Žvepljalnik za satje	20	—
D. Pripomočki za delo v panju in izven njega.			
51	Klešče za A.-Ž. panj	28	—
52	Klešče za prečno satje	25	—
53	Zaklopna kozica za odlaganje satov	40	—
54	Sipalnik »Ideal« (»Stojkovič«) za A.-Ž. panj	110	—
55	Sipalnik, lesen za A.-Ž. panj, na 9 ali 10 satov	25	—
56	Strgulja za snajenje A.-Ž. panja	10	—
57	Omelce za čebele	8	—
E. Potrebščine za pitanje.			
65	Pitalnik za A.-Ž. panj iz bele pločevine	15	—
66	Balon (»Gerstung«) za 1 l, za pitanje v medišču	8	—
67	Podstavek, odprt, za »Gerstungov« balon	8	—
68	Podstavek, zaprt, za »Gerstungov« balon	10	—
69	Cevka za pitanje	3	—
70	Nož (rezilo) za izrezanje odprtine v slamnici za Gerstungov podstavek	12	—
71	Zamašek za odprtino v slamnici za Gerstungov podstavek	5	—
F. Matica.			
73	Barva za označevanje matic (garnitura štiri barve)	22	—
74	Kleka za matico pri označevanju	8	—
75	Matičnica (kletka) raznih vrst, Din 5.— do	10	—
76	Matičnica (kletka) ra razpošiljanje po pošti	6	—
77	Pinceta (kleščice) za prijem matice	20	—
G. Točenje, shranjevanje in konzerviranje medu in voska.			
81	Stojalo s podstavkom za odkrivanje satja	135	—
82	Vilice za odkrivanje satja	24	—
83	Nož za odkrivanje satja	10	—
83a	Lopatica za zajemanje strjenega medu, pocinjena	25	—
84	Nož za izpodrezavanje satja v kranjičih	10	—
84a	Nož za izpodrezavanje prizidkov nad satniki v A.-Ž. panju	10	—
85	Točilo najnovejšega sistema za 3 sate	950	—
86	Čistilnik za med z dvojnimi sitom, 12 l	75	—
86a	Čistilnik za med z dvojnimi sitom, 16 l	100	—
87	Čistilnik za med za večji obrat, najnovejšega sistema	350	—
87a	Sito enostavno (redko) za čiščenje medu	25	—
88	Sito, dvojno, za čiščenje medu, 17 cm	35	—
88a	Sito, dvojno, za čiščenje medu, 22 cm	50	—
88b	Ploščica iz celuloida za posnemanje medu	3	50
89	Stekleničica za pošiljanje medu kot vzorec	3	—
90	Posoda za med, pločevinasta, za ½ kg (za pošiljanje po pošti)	3	—
91	Posoda za med, pločevinasta, za 1 kg (za pošiljanje po pošti)	4	—
92	Posoda za med, pločevinasta, za 2 kg (za pošiljanje po pošti)	6	—
93	Posoda za med, pločevinasta za 4½ kg (za pošiljanje po pošti, 5 kg brutto za netto)	10	—
94	Posoda za med, pločevinasta, za 25 kg	38	—
95	Posoda za med, pločevinasta, za 25 kg, znotraj vernirana	40	—
97	Posoda za med, »Slovenija« iz pozlačene pločevine, za ½ kg	4	—
98	Posoda za med, »Slovenija« iz pozlačene pločevine, za 1 kg	5	—
99	Kozarec za med za ¼ kg (enotni društveni kozarec)	4	—
100	Kozarec za med za ¼ kg (enotni društveni kozarec)	5	—
101	Kozarec za med za ½ kg (enotni društveni kozarec)	6	50
102	Kozarec za med za 1 kg (enotni društveni kozarec)	8	50
103	Kozarec za med za 1½ kg	12	—
105	Lonček iz prepariranega papirja za 6 dkg medu	—	75
106	Lonček iz prepariranega papirja za ¼ kg medu	1	25
107	Etiketa, večja, enobarvna, 5 komadov	1	—
107a	Etiketa, manjša, enobarvna, za razne vrste medu, 7 komadov	1	—
107b	Etiketa, dvobarvna, za razne vrste medu, 5 komadov	1	—
H. Razno.			
114	Gonilo za točilo, najnovejšega sistema (tip Gratze)	200	—
115	Železo, povprečno, za gonilo (tip Gratze)	30	—
116	Štula, odtočna	60	—
117	Odvijač za vijake, navaden Din 3.—, boljši	5	—
118	Šablona za zabijanje kvačic	12	—
119	Zabijač za kvačice	12	—
120	Tehtnica za opazovalni panj	748	—
121	Stiskalnica za satnice	950	—
122	Načrt za Pavlinovo stiskalnico	35	—
123	Pitalnik za dunajski panj	35	—
124	Čebelarški znak (pozlačena čebelica)	5	—
125	Paš za trote	45	—
126	Knjiga Anton Žnidaršič »Naš panj«	38	—
127	Beležnica za panj	—	25